

Tove Jørgensen (DKP):

Jeg skal lige sige til hr. Kallesøe, der med en række taleksempler viste, hvor meget udgifterne til sociale og sundhedsmæssige ydelser er steget i de sidste 15 år, at hvis hr. Kallesøe havde hørt mit første indlæg, ville han have bemærket – jeg skal gentage det her – at jeg sagde: men hvad skete, da planlæggerne pludselig opdagede den samfundsøkonomiske værdi, der havde ligget i kvindernes gratis arbejde i hjemmet? I stedet for at drage den nødvendige konsekvens af udviklingen, i stedet for at foranledige en samlet planlægning af samfundets produktion og en prioritering af ressourcerne, således at sociale behov og produktion kom i balance, kendte man kun ét middel, og det hed nedskæringer inden for den sociale sektor. Jeg mener dermed, at det er klart, at der har ligget en værdi; den har bare ikke været lønsat tidligere, men den har været der hele tiden.

I øvrigt har der i denne debat, som i alle debatter, vi har om pensionister, været sagt mange pæne ord om de ældre, og der er også kommet mange gode forslag fra de forskellige ordførere. Men jeg kunne da godt tænke mig igen at kigge lidt på, hvad vi egentlig har at have vores sympati i sådan helt konkret. Der har jo været et gennemgående træk i debatten, og det er ønsket om, at ældre skal forblive i eget hjem. Det er jo også billigere, men det er da klart, at hvis man virkelig brugte de muligheder, der var, så ville det ikke være billigere, men så ville det være bedre.

Hvis vi kigger på udbygningsplanerne for beskyttede boliger – dem nævnte ministeren jo i sit allerførste indlæg som alternative tilbud til de ældre – så fremgår det af udbygningsplanredegørelsen fra 1977, at der kun er kollektivboliger i hver fjerde kommune, at der er sket en afdæmpning i etableringen af beskyttede boliger i forhold til 1976-planerne, at 50 pct. af samtlige beskyttede boliger ligger i Københavns kommune, Fyns og Århus amter, at 14 kommuner hverken har eller planlægger pensionist-, kollektiv- eller beskyttede boliger, og at samme kommuner har et højt plejehjemsforbrug, men lav bemanding, og at flere af dem har en relativt lav dækning med foranstaltninger for pensionister i eget hjem. Der er 52 kommuner, der hverken har eller planlægger kollektivboliger

eller beskyttede boliger. Det vil sige, at i alt 66 kommuner – det svarer til 24 pct. af samtlige kommuner – ikke har planer om disse boligkategorier. I samme periode falder dækningsprocenten for plejehjemspladser på landsbasis med 7 pct.

Hvad betyder en manglende udbygning af alle disse foranstaltninger? Det betyder underskud af plejemuligheder. Alene i København er der for tiden 1.324 på venteliste til plejehjem eller beskyttet bolig med en gennemsnitlig ventetid på 8 måneder. Er en plads på en langtidsmedicinsk afdeling da et alternativ til plejehjem?

Vi er altså nødt til at indse behovet, og så må vi i stedet for gøre vores plejehjem gode og sikre, at der er nok af dem. De skal ikke være for store, og de skal ligge i tilknytning til boligområderne og ikke uden for lands lov og ret. Personalet skal være veluddannet, og det skal være sygeplejersker og plejeassistenter, der bemandet plejehjemmene. Uddannelseskapaciteten skal udvides, og det kan altså ikke vente 2 år, det må i gang nu.

Det må også være sådan, at den ældre ikke skal være stavnsbundet til sin opholdskommune, men skal sikres ret til at flytte hen i nærheden af familie og pårørende. Hvad hjælper det, at man siger, at de pårørende skal komme, hvis man i praksis gør det helt umuligt for dem, hvis det er sådan, at børnebørnene ikke kan komme igennem på grund af trafikken, eller fordi det er for dyrt at komme dertil? Det er synd for børnene, at de ikke har deres bedste forældre, de bliver rodløse af det, og det er synd for de ældre mennesker, for de bliver ensomme.

Vi må udbygge hjemmehjælpen og hjemmesygeplejen, de kollektive boliger og de beskyttede boliger i langt større omfang end det, der kommer til udtryk i udbygningsplanerne, og vi må forøge plejehjems- og personalekapaciteten, sådan at de, der er nødt til at komme på plejehjem, også kan komme det. Og vi må forbedre lægetilsynet og gøre det mere fleksibelt.

Det er derfor, vi har stillet vort dagsordensforslag. Det er simpelt hen for at sikre nogle krav her og nu med hensyn til at gøre pensionisternes værdighed og tryghed meget mere tydelig lige præcis nu efter debatten, som nødvendigvis har gjort pensionisterne særdeles forskrækkede. Derfor virker det